

DE OPPOSITIE

**‘FIETSERS
MOETEN OP
EXAMEN’**

Journalist Katja Brokke is helemaal klaar met hoe stadsbewoners zich gedragen op de fiets. Met je telefoon in je hand fietsen mag nu dan strafbaar zijn – het blijft een en al ellende.

TEKST KATJA BROKKE

IK BLAAS EEN teug lucht uit nadat ik een onnozel meisje met wat ferme woorden op haar stomiteit heb gewezen. Mijn hart bonkt en er giert adrenaline door mijn

lijf. Niet lang daarvoor zat ik in het avondzonnetje op de fiets richting huis. Als ik een andere fietser wil inhalen, slaat deze zonder te kijken af naar links en ik raak haar vol. Het is het onnozele meisje. We weten allebei rechttop te blijven, ze kijkt geïrriteerd mijn kant op en fietst verder. Op dat moment ontplof ik. Geen excuses, geen pardon, geen 'gaat het?', geen mea culpa. Ik rijd immers tegen háár aan. Alle scheldwoorden die ik ken galmen door de straten als ik mijn fiets weer in de juiste richting trek en mijn weg vervolg. Dit keer zonder schrammen of verbogen spaken.

DOOR ROOD RIJDEN

Het is namelijk niet de eerste keer dat ik een aanvaring heb op een fietspad. Mede-fietsers hebben vaak ook nooit zo'n zin om invogende fietsers van rechts voorrang te geven, wat voor gevaarlijke situaties zorgt en tot irritaties leidt op het moment dat iemand zijn voorrang wél neemt. Ze rijden graag door rood en denken ogen in hun achterhoofd te hebben. Zebrapaden zijn *overrated*. Ook als er ouderen of kinderen proberen over te steken. En op kruispunten hebben fietsers altijd voorrang, toch? Of ze nou van links of rechts komen. Lekker door blijven trappen. En fietsers die zo stom zijn om te stoppen voor rood, of zo'n zebrapad, schelden ze de huid vol, want ze knalden er immers bijna achterop.

SCHIJT AAN IEDEREEN

Bovenstaande situaties zijn eerder regel dan uitzondering in de stad waar ik woon, de stad die steeds drukker wordt en waar steeds meer mensen de fiets pakken. Uiteraard generaliseer ik, maar ik krijg sterk de indruk dat meer en meer mensen

in het fietsverkeer geen idee hebben waar ze mee bezig zijn. Of het wel weten, maar complete schijt hebben aan alles en iedereen. Het is *me, myself and I*. Er wordt steeds meer risico genomen, op drukke kruispunten wordt verwacht dat auto's, trams en bussen toch wel remmen. Fietsers die invoegen, verwachten dat je uitwijkt. Links en rechts blijken begrippen die niet zijn blijven hangen na de lagere school. Die lagere school waar we ook ons verkeersexamen afleggen. En dus pleit ik voor een nieuw verplicht verkeersexamen voor volwassen fietsers in grote steden. Geen verkeersborden stampen, maar de simpele regels uitleggen. Hoe ziet een stoplicht eruit en hoe werkt het? Wat is links en rechts en wie heeft voorrang? Waarom ligt zo'n zebrapad daar nou? Waarom is het handig om het even aan te geven als je afslaat? Wat is de functie van een lamp? Het is de hoogste tijd voor sturing, want het aantal verkeersdoden onder fietsers was met 228 in 2018 nog nooit zo hoog. Vijf meer en het zijn er net zoveel als onder automobilisten (zie kader).

RUSSISCHE ROULETTE

Meer deelnemers aan het verkeer zullen zich herkennen in mijn verhaal. In de ene stad is het erger dan in de andere, maar Amsterdam staat aan kop. Hoe komt dat nou? Ik fiets al mijn hele leven in die stad en het asociale gedrag begint met name de laatste vijftien jaar op te vallen. Je zult mij niet horen zeggen dat mensen vroeger niet door rood reden, maar áls dat gebeurde, letten ze verdomd goed op of er iets aankwam. Nu is het oogkleppen op en gaan. Alleen op de wereld. Het is Russische roulette voor motorvoertuigbestuurders. Zou het te maken kunnen hebben met het feit dat de halve wereld denkt dat je in Amsterdam vogelvrij bent? Dat alles kan en mag? Wanneer studenten vanuit de rest van Nederland naar de hoofdstad verhuizen, is hen dan thuis verteld dat er geen verkeersregels gelden voor fietsers? Het doet me een beetje denken aan toeristen die ervan uitgaan dat je in Amsterdam overal tegenaan mag pissen en dat er geen regels gelden. Het zijn misvattingen. Ik vind het afnemen van een verkeersexamen daarom geen overbodige luxe. Even weer dat koppie

'ER VIELEN NOG NOOIT ZO VEEL DODEN IN HET VERKEER ALS NU'

opfrissen voordat je op een fiets stapt. Scheelt een hoop doden, gewonden, ergernissen, ruzies en blikshade. Kunnen ze direct een aparte cursus opzetten voor mensen die zo'n uit de kluiten gewassen batterij onder hun kont nodig hebben om drie minuten eerder op hun bestemming aan te komen. E-bikers sjezen over de smalle fietspaden en nemen zonder enige gêne de plek in van de snorfietsers, die in mijn stad net naar de rijbaan zijn verbannen. Alleen waren die nog wel te herkennen als je in een fractie van een seconde moest beslissen of je over kon steken of afslaan. Als die e-bikers hun examen hebben gehaald, krijgen ze wat mij betreft zo'n mooi geel hesje mee die ze verplicht moeten dragen in het verkeer. O, en kunnen we dan ook meteen regelen dat je je fiets niet dwars over een stoep neerzet als je boodschappen gaat doen of een wijntje gaat drinken? *Ok, thanks.* ■

AANTAL VERKEERSDODEN ONDER FIETSERS

Het aantal verkeersdoden onder fietsers neemt ieder jaar weer toe. Ook 2018 liet een stijging zien. Waren het er in 2017 nog 206, in 2018 steeg het aantal naar 228, een stijging van 10%. Met 233 dodelijke slachtoffers onder automobilisten halen de tweewielers de auto's bijna in. Op de derde plek staan voetgangers. Hier lieten er in 2018 54 het leven. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) deed onderzoek naar de belangrijkste oorzaken van fietsongevallen. Wat blijkt? Het eigen (onveilige) gedrag staat keurig in het rijtje tussen een slechte infrastructuur en een ondeugdelijk voertuig. (Bronnen: CBS, SWOV).